

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **V. T. L.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2022, č. j. OAM-173/ZA-ZA10-HA13-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2023, č. j. 19 Az 20/2022-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal dne 24. 2. 2022 o mezinárodní ochranu. Přestože mu byl za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy [§ 283 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku] uložen mj. trest vyhoštění v délce 7 let, i s ohledem na nejistotu spojenou s válkou na Ukrajině nechtěl opustit manželku a dcery žijící v České republice, navíc se obával perzekuce ze strany v. policie.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (napadené rozhodnutí) neshledal žádost důvodnou a mezinárodní ochranu žalobci neudělil. Rozhodl, že mu nelze udělit ani doplňkovou ochranu, neboť se dopustil vážného zločinu [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu]. Dále uvedl, že umožnil žalobcovu zástupci seznámit se dne 1. 4. 2022 s podklady napadeného rozhodnutí a následně se k nim vyjádřit a navrhnout jejich doplnění, zástupce však této možnosti nevyužil. Jeho žádosti o stanovení termínu k seznámení se s podklady po 5. 5. 2022 žalovaný nevyhověl.

[3] Městský soud v Praze (městský soud) v záhlaví označeným rozsudkem (napadený rozsudek) zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí. Neshledal namítané porušení

stěžovatelova práva na právní zastoupení a práva vyjádřit se k podkladům napadeného rozhodnutí podle § 36 odst. 3 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť žalobcův zástupce v žádosti o prodloužení lhůty nedoložil, proč se dne 1. 4. 2022 nebude moci dostavit, ani neprokázal, že se pro tento úkon pokusil zajistit substituci. Rovněž nepřisvědčil námitkám o nesprávné aplikaci § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a nepřezkoumatelnosti závěru, že se žalobce dopustil vážného zločinu. Důvodnými neshledal ani žalobcem namítanou obavu z pronásledování ze strany v. orgánů a namítaný nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) v kasační stížnosti nesouhlasil s tím, jak se městský soud vypořádal s namítaným porušením § 36 odst. 3 věty první správního řádu. Odkázal na žalovanému adresovaná podání svého zástupce ze dnů 22. 3. 2022 a 29. 3. 2022, ve kterých tento uvedl plánovanou dlouhodobou zahraniční cestu a neúspěšnou snahu o zajištění substitute jinými advokáty jako důvody své žádosti o stanovení nového termínu pro seznámení se s podklady rozhodnutí po 5. 5. 2022. Tvrzení advokáta České advokátní komory podle něho požívají presumpce pravdivosti. Pokud měl o nich žalovaný pochybnosti, měl jej v souladu s § 37 odst. 2 správního řádu vyzvat k jejich doložení, což však neučinil, proto měl stěžovatelův zástupce svá tvrzení za nesporná. Stěžovatelův zástupce vyvinul snahu o řešení situace, nelze po něm však požadovat zrušení naplánované zahraniční cesty ani zajištění substitute advokátem nespecializujícím se na danou problematiku. Sám stěžovatel se s podklady rozhodnutí nemohl seznámit, protože není znalý českého práva ani jazyka. Navrhl napadený rozsudek zrušit.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu v napadeném rozsudku, zejména že zástupce stěžovatele dostatečně nedoložil tvrzené důvody bránící mu v účasti na předmětném úkonu dne 1. 4. 2022. Stěžovatelovu zástupci sdělil, že stanovení nového termínu není možné z důvodu přetížení správního orgánu způsobeného uprchlickou krizí. Zastoupit se mohl nechat kterýmkoli z více než 12.000 zapsaných advokátů. V napadeném rozhodnutí žalovaný přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, proč považoval trestnou činnost stěžovatele za závažný zločin, a městský soud správnost tohoto závěru aproboval.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost je přípustná. Jde však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti důvody přijatelnosti výslovně neuvedl a ani NSS žádné neshledal. Rozsudek městského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm přijaté se nevymykají ustálené rozhodovací praxi NSS.

pokračování

[8] Přestože stěžovatel podřadil důvody své kasační stížnosti pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., reálně namítá pouze vadu řízení před správním orgánem, neboť polemizuje výhradně se závěrem městského soudu, dle něž nevyhovění žádosti o stanovení nového termínu pro seznámení se s podklady nezpůsobilo porušení stěžovatelova práva na právní zastoupení a práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 věty první správního řádu. Ostatní závěry městského soudu stěžovatel nezpochybňuje.

[9] Odůvodnění městského soudu vztahující se k této otázce je konzistentní a opřené o relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu (rozsudky NSS ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013-26, a ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, a nález Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97). Žalovaný neměl povinnost vyzvat stěžovatelova zástupce k doplnění žádosti o prodloužení lhůty či ho informovat o způsobu, jak s ní naložil. Tento závěr vyplývá např. i z rozsudku NSS ze dne 12. 5. 2022, č. j. 1 As 7/2022-33, bodu 24, dle něž *„v případě chybějících náležitostí omluvy není správní orgán povinen vyzývat obviněného k jejímu doplnění o chybějící náležitosti. Správní orgán nemá povinnost vyrozumět obviněného o tom, že jeho omluvu posoudil jako nedůvodnou. V případě, že neshledá omluvu důvodnou a náležitou, je správní orgán oprávněn bez dalšího projednat věc v nepřítomnosti obviněného.“* Tyto závěry týkající se omluv z účasti na ústním jednání v rámci správního či soudního řízení lze přiměřeně aplikovat i na žádost o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2021, č. j. 10 As 246/2019-32, bod 22); v tomto kontextu není podstatné ani to, že v posuzovaném případě šlo o žádost zástupce, nikoli účastníka. Stěžovatelův argument, dle něhož nebylo třeba dokládat důvody, pro které se jeho zástupce nemohl procesního úkonu zúčastnit, neboť jeho tvrzení požívají presumpce správnosti, je zjevně nedůvodný, neboť takové pravidlo z ničeho neplyne. Kromě povinnosti doložit důvody, pro které se zástupce nemůže zúčastnit procesního úkonu v čase stanoveném správním orgánem, jej tíží i povinnost prokázat svá tvrzení o marné snaze najít za sebe substituta (viz již zmíněný rozsudek NSS č. j. 1 As 7/2022-33, body 16 a 22). Ve věci bylo podstatné i to, že zástupce žalobce byl po podání žádosti o změnu termínu nečinný, o osud druhé z nich se nezajímal a nepokusil se seznámit s podklady ani po odpadnutí tvrzené překážky (a reagovat na ně); napadené rozhodnutí přitom bylo vydáno až 19 dní po zástupcem navrhovaném termínu pro seznámení se s podklady, a tedy i po návratu ze zahraniční cesty.

[10] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že městský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho pečlivě odůvodněné závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud současně neshledal, že by se městský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Ze shora uvedených důvodů NSS odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2023

Mgr. Eva
Šonková
předsedkyně senátu